

1. melléklet a 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelethez

Javaslat az

„Adventi gyertyagyűjtés Mezőberényben”

[települési/tájegységi/megyei/külhoni magyarság] értéktárba történő felvételéhez

<http://www.mezobereny.hu/s/hir/230>

Készítette:

Hanó Krisztina

Mezőberény, 2015. augusztus 10.

I.

A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve:

Mezőberényi Szlovákok Szervezete

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név: ***Borgula Györgyné***
Levelezési cím: ***5650 Mezőberény, Jeszenszky u. 21.***
Telefonszám: ***20/2222-435***
E-mail cím: ***raffayj@citromail.hu***

II.

A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése

Adventi gyertyagyújtás Mezőberényben

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása

☐ agrár- és élelmiszergazdaság	☐ egészség és életmód	☐ épített környezet
☐ ipari és műszaki megoldások	☒ <i>kulturális örökség</i>	☐ sport
☐ természeti környezet	☐ turizmus	

3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye

***Az adventi időszak idején: Mezőberény, Berény Szálló előtti tér
5650 Mezőberény, Kossuth Lajos tér 11.***

4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik

☒ ***települési*** ☐ tájegységi ☐ megyei ☐ külhoni magyarság

5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása

Az advent szó a latin „adventus Domini” „az Úr eljövetele” kifejezésből származik, jelentése „eljövétel”. Eredetileg a karácsonyt megelőző 40 napot jelentette, -utalva arra, hogy Jézus negyven napig böjtölt a pusztában, de a Gergely pápa-féle naptárreform 4 hétre rövidítette ezt az időszakot. Egyes vidékeken „kisböjtnek” is nevezték, hiszen a csendes várakozásban, mely Jézus születésével az eljövételben éri el jutalmát, nincs helye a mulatozásnak, zenélésnek, hangoskodásnak.

Adventkor a 19-20. század óta szokás koszorút készíteni. Az adventi koszorú őseit 1839-ben Johann H. Wichern német evangélikus lelkész készítette el: egy felfüggesztett székérkeréken 24 gyertyát helyezett el, melyek közül, ebben az időszakban, minden nap eggyel többet gyújtott meg karácsonyig.

Ma az adventi koszorú általában fenyőágból készített kör alakú koszorú, melyet négy gyertyával díszítenek. A gyertyák színe katolikus körökben lila, kivéve a harmadik vasárnapra jutót, amely rózsaszín. Az adventi vasárnapokon gyújtják meg ezeket, minden alkalommal eggyel többet. Az első vasárnap a Szent András (november 30.) napjához legközelebb eső vasárnap, mely az egyházi év kezdete, de a karácsonyi ünnepkör és az adventi időszak kezdete is.

A világító gyertyák számának növekedése szimbolizálja a növekvő fényt, amelyet Isten, Jézusban a várakozónak ad karácsonykor. Az adventi koszorún az utolsó vasárnapon mind a négy gyertya egyszerre ég.

Mindegyik szimbolizál egy-egy fogalmat: a hitet, a reményt, az örömet, és a szeretetet.

Mezőberényben a Mezőberényi Szlovákok Szervezetének köszönhető a városi adventi gyertyagyújtás. A szervezet határon túli együttműködése és baráti kapcsolata nagyon jól működik Topolcianky, Brezova, Pod, Bradlov, Kolárovo településekkel. 2007-ben, egy szlovákiai útról való hazatérés során találkoztak a kilátogató tagok Topolciankyban a közös adventi gyertyagyújtás élményével, melynek során megszületett az ötlet: Mezőberényben is megvalósítani ugyanezt! A következő évben, 2008-ban a város már együtt gyújtotta a gyertyákat a Berény Szálló előtti szökőkút körívén elhelyezett óriás Adventi koszorún.

Adventi gyertyagyújtás 2008-12-08

A Mezőberényi Szlovákok Szervezete és a Szlovák Kisebbségi önkormányzat hagyományteremtő szándékkal - felkérve a Mezőberényi történelmi egyházakat - adventi gyertyagyújtásra hívja és várja a város lakóit a Kossuth térre az adventi időszak vasárnapjain.

november 30-án 16 órától a Református Egyházközség szolgálatával

december 7-én 16 órától az I. ker. Evangélikus Egyházközség szolgálatával

december 14-én 16 órától a Római Katolikus Egyházközség szolgálatával
december 21-én 16 órától a II. ker. Evangélikus Egyházközség szolgálatával

<http://regioldal.mezobereny.hu/cikkek/835>

A Mezőberényi Szlovákok Szervezete nem csak az ötletadó, de az egyesület vállalja magára a főszervezői feladatokat is. Felkérésükre a három történelmi egyház mezőberényi négy gyülekezete is aktív részese az évről évre megrendezésre kerülő adventi gyertyagyújtásnak, a felajánlások és a munka szervezése szempontjából is. Az egyházközségek vezetői, vagy meghívott vendégei gyűjtják meg a gyertyákat, ők biztosítják az adott vasárnap ünnepi meghitt hangulatú műsorát és a városlakók segítségével a rendezvények utáni megvendéglést. 2012-ben a rendezvény meghívott vendége volt például a Kulturális kör delegációja és Pozsonyból a volt vezetőjük, Tóth Imre és családja. Leánya, Tóth Darinka, aki a világ színpadain, számos helyen megfordult elismert énekes nő, énekelt a 4. adventi vasárnapon. Ugyanebben az évben, és 2013-ban is növelte az esemény fényét, hogy az adventi koszorú harmadik és negyedik gyertyáját a betlehemi lánggal gyújtották meg.

Minden évben cserkészek indulnak Jézus születésének helyszínére 1986 óta, hogy a Születés Bazilikában található örökmécsesről lángot vegyenek.

Lámpásba zárva viszik repülővel Bécsbe, ahol ünnepség keretében veszik át az egyes országok, nemzetek cserkészküldöttségei. Hazánkban a Magyar Önkormányzatok Szövetségének koordinálásával vasárnap Gödöllőről vihetne tovább a lángot az oda érkező mintegy harminc település képviselője.

<http://www.beol.hu/bekes/kultura/megerkezett-a-betlehemi-lang-mezoberenybe-475983#p2>

Minden évben készülnek adventi kislevelek, melyek az adventi gyertyagyújtás, és a mezőberényi egyházközségek ünnepi istentiszteleteinek időpontjai mellett ünnepi, karácsonyi gondolatokat is tartalmaznak. A programajánló kisleveleket mindig előszeretettel keresik a városlakók, évről évre egyre több készül belőle. A 2014-es évben már 2000 darab.

A Mezőberényi Szlovákok Szervezete szeretné ezt a rendezvényt a jövőben is megrendezni. Évről évre pályázatok segítségével és a város támogatásával valósulhat meg. Mára már hagyománynak számít.

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett

Az idő ciklikusságában fontos szerepet töltenek be az ünnepek, melyek ideje, időszaka évről évre, újból és újból visszatér. Szentté teszik az időt, megtörik a megszokott hétköznapi rohanását, mássá teszik az időt, és minket is, ha hagyjuk.

A téli ünnepkör adventi időszaka a várakozásé. Arra készülünk, hogy a lelkünkben is megszülessen Jézus.

A Karácsonyt nagyon sokféleképpen lehet ünnepelni. Örömet csak az éli át, aki nem elégszik meg a külsőségekkel, hanem magáévá tudja tenni az ünnep igazi tartalmát.

A Mezőberényi Szlovákok Szervezete közössége ebben az időszakban együtt készülődik. Célja a civil közösségek fejlesztése mellett a hagyományok ápolása, közös megélése.

Adventben a várakozás szépsége, feszültsége és öröme együttesen van jelen, és az ünnepi összejöveteleken, a gyertyagyújtások alkalmával válik érzékelhetővé. A városlakók szeretettel fogadják a rendezvényt, évről évre egyre nagyobb az érdeklődés. Az, hogy a város lakói összegyűlnek egy óriási adventi koszorú köré, hogy vasárnapról vasárnapra közös imádság és ünnepi beszéd mellett együtt gyújtanak gyertyát, növeli az ünnepbe vetett hitet, az együvé tartozás, a Mezőberény közösségéhez tartozás érzetét.

Olyan összetartó erő, mely évről évre új hitet ad és új reményt, örömet nyújt, és szeretetet ébreszt.

Megőrzendő értékünk.

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források)

<http://www.mezobereny.hu>

http://hir6.hu/cikk/91681/adventi_gyertyagyujtas_es_ujevi_koszonto_mezoberenyben

http://www.opskk.mezobereny.hu/index.fcgi?rx=&nyelv=hu&stype=1&stype2=&menuparam5=11&menuparam_6=425&mtitle=1.%20Adventi%20gyertyagy%FAjt%E1s

<http://www.kaposvar.lutheran.hu/cikk/adventi-gyertyagy%C3%BAjt%C3%A1s-mez%C5%91ber%C3%A9nyben?language=hu>

<http://www.beol.hu/bekes/kultura/megerkezett-a-betlehemi-lang-mezoberenybe-475983#p2>

8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

III.

MELLÉKLETEK

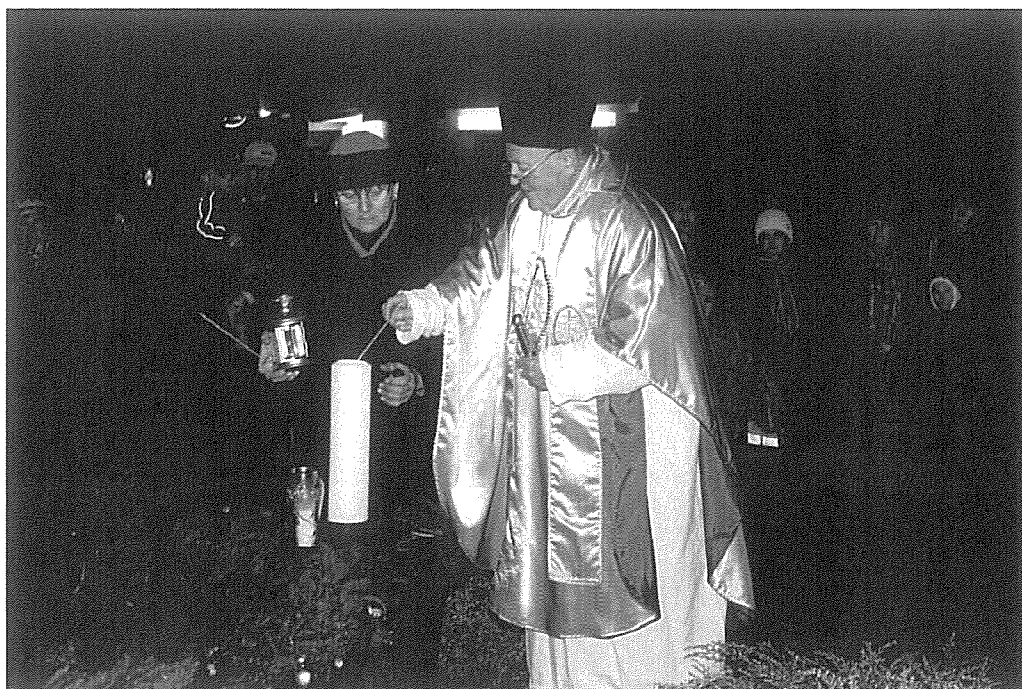
1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja

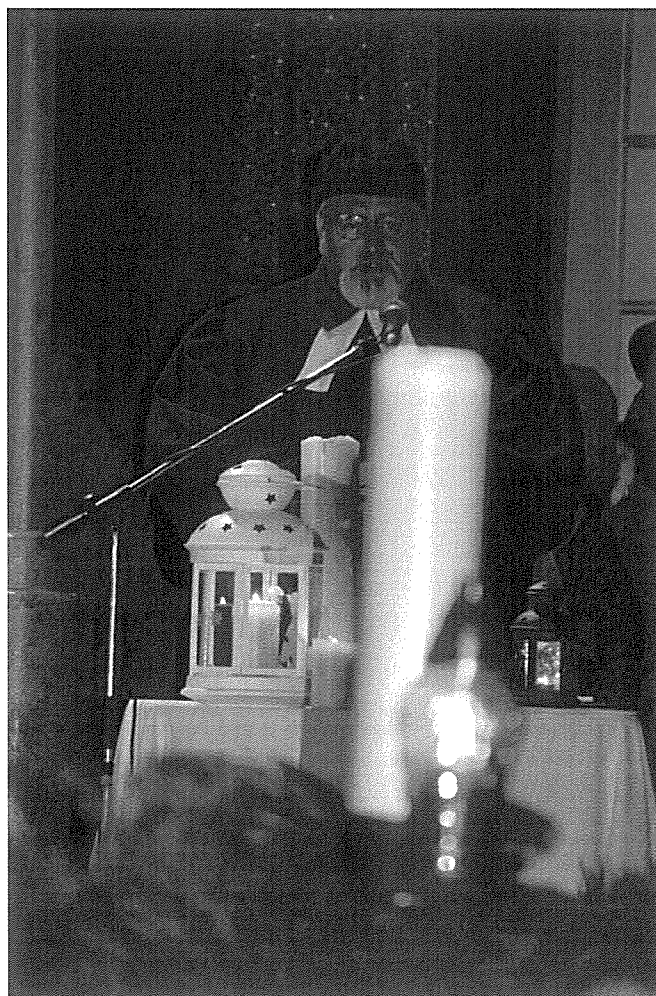
<http://www.mezobereny.hu/s/galeria/20131201-1.-Adventi-gyertyagyujtas>

<http://www.mezobereny.hu/s/galeria/20131208-2.-Adventi-gyertyagyujtas>

<http://www.mezobereny.hu/s/galeria/20131215-3.-Adventi-gyertyagyujtas>

<http://www.mezobereny.hu/s/galeria/20131222-4.-Adventi-gyertyagyujtas>

Mezőberényi Települési Értéktárba ajánlás.

Városi Adventi Gyertyagyújtás.

Mezőberényi szlovákok szervezete szervezésében 2008 évben kerül megrendezésre a Városi Adventi gyertyagyújtás. A központban a Berény Szálló étterem előtti tér adja a helyszínt a városi adventi koszorúnak. A koszorú évről évre megújul és nagysága, színessége, a gyertya fénye adventi gondolatokat, és a szeretet ünnepére való készülődést ihleti meg. A koszorút a Mezőberényi Szlovákok Szervezete tagjai készítik és díszítik évről évre. A Mezőberényi három történelmi egyház, négy gyülekezete közreműködésével történnek az adventi hétvégék és a gyertya gyújtása. A vasárnaponként egyház lelkésze gyűjti meg a gyertyát, majd szolgálatot végez. Az egyház szervezésében adventi, karácsonyi műsorral készülnek hétről hétre, mely megható pillanatokat okoz a téren az emberek lelkében. Szeretetteljes készülődésre buzdítják és kérik az érdeklődő közönséget. Az advent a csendes várakozás időszaka négy héten keresztül. A szervezők és az egyháztagok a műsor végén, a téren szeretetvendégséggel kedveskednek a városlakóknak. A forró tea, karácsonyi süteményt vagy kalácsot osztanak az egyház tagok a résztvevőknek. A negyedik alkalommal forralt bort, mézeskalácsot, almát, diót kínálnak a szlovák szervezet tagjai. Adventi kisfüzet készül a programról és minden lelkész megoszthatja gondolatát az adventi csendes időszakra. 1500 példányban készül a szlovákok szervezete kiadásában a városlakók részére, lehetőség szerint szlovák verseket és adventi gondolatokat is tartalmaz szlovák nyelven. A rendezvény évről évre nagyszámban mozgatja meg a városlakókat. A városi gyertyagyújtás olyan rendezvénné nőtte ki magát, és olyan értéket képvisel az összetartozás, szeretet és egymás tisztelete iránt, hogy a Mezőberényi TELEPÜLÉSI ÉRTÉKTÁR BIZOTTSÁGNAK, javasoljuk a Városi Adventi Gyertyagyújtás rendezvény felvételét a helyi értéktárba.

Mezőberény 2015. augusztus 10.

I. ker. Evangélikus Egyházközség:
5850 Mezőberény, Luther tér 3
Adószám: 19980371-1-01

Feyér Sándor
Evangélikus lelkész

2. A Htv. 1. § (1) bekezdés j) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek
3. A javaslatához csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat

Hozzájárulási nyilatkozat

Alulírott Borgula Györgyné hozzájárulok, hogy az információkat és fényképeket, melyeket a

Javaslat az Adventi gyertyagyújtás Mezőberényben települési értéktárba történő felvételéhez

című adatlap tartalmaz, a Mezőberény Települési Értéktár Bizottság (egyéb értéktárba kerülés esetén az aktuális értéktári bizottság) az ide vonatkozó jogszabályok figyelembe vétele mellett szabadon felhasználhatja. Hozzájárulok továbbá, hogy az érték valamely értéktárba történő felvétele esetén, az értéktárak számára készített internetes oldalon és a TV-csatornák által felvett, vágott anyagokban, valamint az értékeket bemutató reklámokban megjelenjen.

Mezőberény, 2015. augusztus 10.

*Borgula Györgyné
Mezőberényi Szlovákok Szervezetének elnöke*